

32012D0721

L 326/38

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

24.11.2012.

ODLUKA KOMISIJE**od 14. studenoga 2012.****o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za deterdžente za pranje rublja u industrijskom i institucionalnom sektoru***(priopćena pod brojem dokumenta C(2012) 8055)***(Tekst značajan za EGP)**

(2012/721/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

- (1) U skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010, znak za okoliš EU-a može se dodijeliti onim proizvodima koji tijekom čitavog životnog ciklusa imaju smanjeno štetno djelovanje na okoliš.
- (2) Uredbom (EZ) br. 66/2010 propisuje se da se posebna mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a utvrđuju prema skupinama proizvoda.
- (3) Ekološka mjerila, kao i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere trebala bi vrijediti četiri godine od datuma donošenja ove Odluke.
- (4) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora uspostavljenog člankom 16. Uredbe (EZ) br. 66/2010,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Skupina proizvoda „Deterdženti za pranje rublja u industrijskom i institucionalnom sektoru” obuhvaća: deterdžente za pranje rublja koje upotrebljavaju profesionalni korisnici u industrijskom i institucionalnom sektoru.

Ova skupina proizvoda uključuje višekomponentne sustave koji se sastoje od više od jedne komponente upotrijebljene za pripremu cjelovitog deterdženta ili programa pranja za automatski sustav doziranja.

Ova skupina proizvoda ne uključuje proizvode za dobivanje svojstava tekstila, kao što su odbijanje vode, otpornost na

vodu ili otpornost na vatru itd. Nadalje, ova skupina proizvoda ne uključuje proizvode koji se doziraju u nositeljima poput listića, krpica ili drugih materijala kao ni pomoćne uređaje za pranje koji se koriste bez naknadnog pranja, kao što su sredstva za uklanjanje mrlja na tepisima i presvlakama pokućstva.

Deterdženti za pranje rublja za potrošače su isključeni iz opsega ove skupine proizvoda.

Članak 2.

Da bi mu bio dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010, deterdžent za pranje rublja mora pripadati skupini proizvoda „Deterdženti za pranje rublja u industrijskom i institucionalnom sektoru” kako je utvrđeno u članku 1. ove Odluke i ispunjavati mjerila i s njima povezane zahtjeve u pogledu procjene i provjere koji su utvrđeni u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 3.

Ekološka mjerila za skupinu proizvoda „Deterdženti za pranje rublja u industrijskom i institucionalnom sektoru” te s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere vrijede četiri godine od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 4.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „Deterdženti za pranje rublja u industrijskom i institucionalnom sektoru” dodjeljuje se brojčana oznaka „039”.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. studenoga 2012.

Za Komisiju
Janez POTOČNIK
Član Komisije

⁽¹⁾ SL L 27, 30.1.2010., str. 1.

PRILOG

OKVIR

Ciljevi mjerila

Cilj ovih mjerila je posebno promicanje proizvoda koji imaju smanjeni učinak na vodne ekosustave, sadrže ograničenu količinu opasnih tvari i čija je učinkovitost ispitana. Nadalje, cilj ovih mjerila je smanjiti potrošnju energije za pranje promicanjem proizvoda koji su učinkoviti na nižim temperaturama.

MJERILA

Mjerila su utvrđena za svaki od sljedećih aspekata:

1. Informacije o proizvodu i doziranju
2. Toksičnost za vodne organizme: kritični dilucijski volumen (CDV)
3. Biorazgradivost
4. Isključene ili ograničene tvari i smjese
5. Zahtjevi u pogledu ambalaže
6. Učinkovitost pranja (prikladnost za predviđenu namjenu)
7. Automatski sustavi doziranja
8. Upute korisnicima – informacije na znaku za okoliš EU-a

(1) Procjena i provjera**(a) Zahtjevi**

Posebni zahtjevi u pogledu procjene i provjere navedeni su u svakom mjerilu.

Ako podnositelj zahtjeva mora dostaviti izjave, dokumentaciju, analize, izvješća o ispitivanjima ili druge dokaze o ispunjavanju mjerila, podrazumijeva se da oni mogu potjecati od podnositelja zahtjeva i/ili njegovih i/ili njihovih dobavljača itd., ovisno o slučaju.

Ako je moguće, ispitivanja trebaju provesti laboratoriji koji zadovoljavaju opće zahtjeve norme EN ISO 17025 ili druge istovrijedne norme.

Prema potrebi se osim ispitnih metoda navedenih za svako mjerilo mogu koristiti i druge metode i norme, ako ih nadležno tijelo koje procjenjuje zahtjev prihvati kao jednakovrijedne.

Dodatak I. upućuje na Bazu podataka o sastojcima deterdženata (popis DID), u kojoj su navedene dodane tvari koje se u najčešće koriste u formulacijama deterdženata. Iz tog se popisa izvode podaci za izračun kritičnog dilucijskog volumena (CDV) i za ocjenjivanje biorazgradivosti dodanih tvari. Za tvari koje nisu na popisu DID dane su smjernice za izračun ili ekstrapolaciju odgovarajućih podataka. Najnovija verzija popisa DID dostupna je na internetskoj stranici znaka za okoliš Europske unije ili putem internetskih stranica pojedinačnih nadležnih tijela.

Nadležna tijela mogu prema potrebi zatražiti prateću dokumentaciju i mogu izvršiti neovisne provjere.

(b) Pragovi mjerenja

Tvari koje su namjerno dodane, kao i nusproizvodi i nečistoće iz sirovina, čija je koncentracija jednaka ili prekoračuje 0,010 % masenog udjela konačne formulacije moraju ispunjavati ekološka mjerila.

Biocidi, bojila i mirisi moraju ispunjavati mjerila bez obzira na njihovu koncentraciju.

Tvari koje ispunjavaju gore navedeni prag navode se kao „dodane tvari”.

Za sve proizvode: Ekološka mjerila mora ispunjavati najveća ukupna doza preporučena za pojedini stupanj uprljanosti. Ako je doza navedena u intervalima, u procjeni mjerila mora se koristiti najveća moguća doza.

(2) Funkcionalna jedinica

Funkcionalna jedinica za ovu skupinu proizvoda izražava se u g/kg rublja (grama na kilogram rublja).

Zahtjevi u vezi procjene i provjere funkcionalne jedinice:

Nadležnom tijelu se dostavlja potpuna formulacija proizvoda, pri čemu se navodi trgovački naziv, kemijski naziv, CAS br., DID br. (*), dodana količina sa i bez vode te funkcija i oblik svih dodanih tvari (bez obzira na koncentraciju). Nadležnom tijelu se mora dostaviti i uzorak grafičkog rješenja proizvoda koje uključuje preporučene doze.

Nadležnom tijelu se u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ dostavljaju sigurnosno-tehnički listovi za svaku dodanu tvar.

Dio A i dio B popisa DID dostupni su na internetskoj stranici znaka za okoliš EU-a:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_b_en.pdf

MJERILA ZA DODJELU ZNAKA ZA OKOLIŠ EU-a**Mjerilo 1. – Informacije o proizvodu i doziranju**

Preporučena ukupna doza za 1 kg rublja prema stupnju uprljanosti i tvrdoći vode navodi se u g/kg rublja ili ml/kg rublja. Tijekom procjene mjerila potrebno je navesti sve proizvode višekomponentnog sustava u njihovoj najvećoj mogućoj dozi.

Primjeri stupnja uprljanosti:

Niska	Srednja	Visoka
Hotel: Posteljina i drugo posteljno rublje i ručnici itd. (ručnici se mogu smatrati vrlo uprljanim)	Radna odijela: institucije/maloprodaja/ usluge itd.	Radna odijela: industrija/kuhinja/mesarstvo itd.
Ručnici na valjku	Restorani: stolnjaci, salвете itd. Krpe za pranje podova i otirači	Kuhinjski tekstilni proizvodi: krpe, krpe za posuđe itd. Institucije poput bolnica: Posteljina i drugo posteljno rublje, odjeća za pacijente, liječničke kute ili odjeća itd.

Potrebno je navesti naziv proizvoda ili, u slučaju višekomponentnog sustava, popis svih proizvoda koji su dio tog sustava zajedno s preporučenom tvrdoćom vode (mekana, srednje tvrda ili tvrda) i predviđenim stupnjem uprljanosti.

Podnositelj zahtjeva mora dokumentirati sukladnost s mjerilima 2., 3. i 6. za sve nazive proizvoda.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja naziv proizvoda ili, u slučaju višekomponentnog sustava, popis svih proizvoda koji su dio tog sustava zajedno s točnom formulacijom proizvoda te etiketu ili grafičko rješenje koje uključuje upute za doziranje u skladu s tri stupnja uprljanosti i tvrdoćom vode. Za sve je proizvode potrebno (na ambalaži ili u sigurnosno-tehničkom listu) navesti gustoću (g/ml).

Mjerilo 2. – Toksičnost za vodne organizme: kritični dilucijski volumen (CDV)

Kritični dilucijski volumen ($CDV_{kronični}$) proizvoda ne smije prelaziti sljedeće granične vrijednosti:

Meka voda (0-6 °dH)	$CDV_{kronični}$ (l/kg rublja)		
	Niska	Srednja	Visoka
Vrsta proizvoda/stupanj uprljanosti			
Prašak	30 000	40 000	50 000

(*) DID br. je broj dodane tvari na popisu DID (popis „Baze podataka o sastojcima deterđzenata“) i koristi se za utvrđivanje ispunjavanja mjerila 2. i 3. Vidjeti Dodatak I.

(1) SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

Meka voda (0-6 °dH)	CDV _{kronični} (l/kg rublja)		
Vrsta proizvoda/stupanj uprljanosti	Niska	Srednja	Visoka
Tekućina	50 000	60 000	70 000
Višekomponentni sustav	50 000	70 000	90 000

Srednje tvrda voda (7-13 °dH)	CDV _{kronični} (l/kg rublja)		
Vrsta proizvoda/stupanj uprljanosti	Niska	Srednja	Visoka
Prašak	40 000	60 000	80 000
Tekućina	60 000	75 000	90 000
Višekomponentni sustav	60 000	80 000	100 000

Tvrda voda (> 14 °dH)	CDV _{kronični} (l/kg rublja)		
Vrsta proizvoda/stupanj uprljanosti	Niska	Srednja	Visoka
Prašak	50 000	75 000	90 000
Tekućina	75 000	90 000	120 000
Višekomponentni sustav	75 000	100 000	120 000

Kritični dilucijski volumen (CDV_{kronični}) svake dodane tvari (i.) u proizvodu izračunava se pomoću sljedeće jednadžbe:

$$CDV_{kronični} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{masa_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{kronični(i)}} \times 1000$$

gdje je:

masa = masa dodane tvari po preporučenoj dozi.

DF = faktor razgradnje

TF = faktor kronične toksičnosti tvari kako je naveden u popisu DID.

Izračun CDV-a mora također uključiti biocide, bojila i mirise koji su prisutni u proizvodu, čak i ako njihova koncentracija ne prelazi 0,010 % (100 ppm).

Zbog razgradnje tvari u procesu pranja, odvojena pravila se primjenjuju za sljedeće tvari:

- vodikov peroksid (H₂O₂) – ne uključuje se u izračun CDV-a
- perocetna kiselina – uključuje se u izračun kao octena kiselina.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva navodi izračun CDV_{kronični} za proizvod. Tablica za izračun vrijednosti CDV-a dostupna je na internetskoj stranici znaka za okoliš EU-a.

Kao vrijednosti parametara DF i TF upotrebljavaju se vrijednosti navedene u Bazi podataka o sastojcima deterdženata (popis DID). Ako tvar nije navedena u popisu DID, parametri se izračunavaju korištenjem smjernica u dijelu B popisa DID uz prilaganje povezane dokumentacije.

Mjerilo 3. – Biorazgradivost

(a) Biorazgradivost površinski aktivnih tvari

Sve površinski aktivne tvari moraju biti biorazgradive u aerobnim uvjetima.

Sve neionske i kationske površinski aktivne tvari također moraju biti biorazgradive u anaerobnim uvjetima.

(b) Biorazgradivost organskih tvari

Sadržaj svih organskih tvari u proizvodu koje nisu aerobno biorazgradive (nisu lako biorazgradive) (aNBO) i nisu anaerobno biorazgradive (anNBO) ne smije prelaziti sljedeće granične vrijednosti:

aNBO

Meka voda (0-6 °dH)	aNBO (l/kg rublja)		
Vrsta proizvoda/stupanj uprljanosti	Niska	Srednja	Visoka
Prašak	0,70	1,10	1,40
Tekućina	0,50	0,60	0,70
Višekomponentni sustav	1,25	1,75	2,50

Srednje tvrda voda (7-13 °dH)	aNBO (l/kg rublja)		
Vrsta proizvoda/stupanj uprljanosti	Niska	Srednja	Visoka
Prašak	1,10	1,40	1,75
Tekućina	0,60	0,70	0,90
Višekomponentni sustav	1,75	2,50	3,75

Tvrda voda (> 14 °dH)	aNBO (l/kg rublja)		
Vrsta proizvoda/stupanj uprljanosti	Niska	Srednja	Visoka
Prašak	1,40	1,75	2,20
Tekućina	0,70	0,90	1,20
Višekomponentni sustav	2,50	3,75	4,80

anNBO

Meka voda (0-6 °dH)	anNBO (l/kg rublja)		
Vrsta proizvoda/stupanj uprljanosti	Niska	Srednja	Visoka
Prašak	0,70	1,10	1,40
Tekućina	0,50	0,60	0,70
Višekomponentni sustav	1,25	1,75	2,50

Srednje tvrda voda (7-13 °dH)	anNBO (l/kg rublja)		
Vrsta proizvoda/stupanj uprljanosti	Niska	Srednja	Visoka
Prašak	1,10	1,40	1,75
Tekućina	0,60	0,70	0,90
Višekomponentni sustav	1,75	2,50	3,75

Tvrda voda (> 14 °dH)	aNBO (l/kg rublja)			
	Vrsta proizvoda/stupanj uprljanosti	Niska	Srednja	Visoka
Prašak		1,40	1,75	2,20
Tekućina		0,70	0,90	1,20
Višekomponentni sustav		2,50	3,75	4,80

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju u vezi s biorazgradivošću površinski aktivnih tvari kao i izračun aNBO i anNBO za proizvod. Tablica koja se koristi za izračun vrijednosti aNBO i anNBO dostupna je na internetskoj stranici znaka za okoliš EU-a.

Za površinski aktivne tvari i za aNBO anNBO vrijednosti potrebno je upućivanje na popis DID. Za dodane tvari koje nisu uključene u popis DID, relevantne informacije iz literature ili drugih izvora ili odgovarajući rezultati ispitivanja koji pokazuju da su aerobno i anaerobno biorazgradive dostavljaju se na način opisan u Dodatku I.

Primijetite da TAED treba smatrati anaerobno biorazgradivim.

U nedostatku dokumentacije u skladu s gornjim zahtjevima, tvar koja nije površinski aktivna tvar može se izuzeti od zahtjeva u vezi s anaerobnom razgradivošću ako je ispunjena jedna od sljedeće tri alternative:

1. lako je razgradiva i ima nisku adsorpciju ($A < 25\%$) ili
2. lako je razgradiva i ima visoku desorpciju ($D < 75\%$) ili
3. lako je razgradiva i nije bioakumulirajuća.

Ispitivanje adsorpcije/desorpcije može se provesti u skladu sa smjericama OECD 106.

Mjerilo 4. – Isključene ili ograničene tvari i smjese

(a) Isključene određene tvari

Sljedeće tvari ne smiju biti sadržane u proizvodu, bilo kao dio formulacije ili kao dio bilo koje smjese sadržane u formulaciji:

- fosfati (fosfonati nisu isključeni, ali su ograničeni mjerilom 3.)
- APEO (alkilfenoletoksilati) i ADP (alkilfenoli i njihovi derivati)
- EDTA (etilendiamintetraoctena kiselina) i njezine soli

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu, prema potrebi popraćenu izjavama proizvođača tvari, kojom potvrđuje da navedene tvari nisu sadržane u proizvodu.

(b) Opasne tvari i smjese

U skladu s člankom 6. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 o znaku za okoliš EU-a, proizvod ili njegovi dijelovi ne smiju sadržavati tvari koje ispunjavaju mjerila za razvrstavanje u razrede opasnosti s niže navedenim oznakama upozorenja ili R-oznakama u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili Direktivom Vijeća 67/548/EEZ ⁽²⁾, niti tvari iz članka 57. Uredbe (EZ) br. 1907/2006. Niže navedene oznake upozorenja općenito se odnose na tvari. Međutim, ako nisu dostupne informacije o tvarima primjenjuju se pravila razvrstavanja za smjese.

⁽¹⁾ SL L 353, 31.12.2008., str. 1.

⁽²⁾ SL 196, 16.8.1967., str. 1.

Popis oznaka upozorenja:

Oznaka upozorenja (1)	R-oznaka (2)
H300 Smrtonosno ako se proguta	R28
H301 Otrovno ako se proguta	R25
H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i unese u dišni sustav	R65
H310 Smrtonosno u dodiru s kožom	R27
H311 Otrovno u dodiru s kožom	R24
H330 Smrtonosno ako se udiše	R23/26
H331 Otrovno ako se udiše	R23
H340 Može izazvati genetska oštećenja	R46
H341 Sumnja na moguće izazivanje genetskih oštećenja	R68
H350 Može uzrokovati rak	R45
H350i Može uzrokovati rak ako se udiše	R49
H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40
H360F Može štetno djelovati na plodnost	R60
H360D Može naškoditi nerođenom djetetu	R61
H360FD Može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerođenom djetetu	R60/61/60-61
H360Fd Može štetno djelovati na plodnost. Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R60/63
H360Df Može naškoditi nerođenom djetetu. Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R61/62
H361f Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R62
H361d Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R63
H361fd Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost. Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R62-63
H362 Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinim mlijekom	R64
H370 Uzrokuje oštećenje organa	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Može uzrokovati oštećenje organa	R68/20/21/22
H372 Uzrokuje oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/25/24/23
H373 Može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/20/21/22
H400 Vrlo otrovno za vodni okoliš	R50
H410 Vrlo otrovno za vodni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
H411 Otrovno za vodni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
H412 Štetno za vodni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53

Oznaka upozorenja ⁽¹⁾	R-oznaka ⁽²⁾
H413 Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke na vodni okoliš	R53
EUH059 Opasno za ozonski sloj	R59
EUH029 U dodiru s vodom oslobađa otrovni plin	R29
EUH031 U dodiru s kiselinama oslobađa otrovni plin	R31
EUH032 U dodiru s kiselinama oslobađa vrlo otrovni plin	R32
EUH070 Otroavno u dodiru s očima	R39-41
Tvari koje izazivaju preosjetljivost	
H334: Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008.

⁽²⁾ Direktiva 67/548/EEZ s prilagodbom na Uredbu REACH u skladu s Direktivom 2006/121/EZ i Direktivom 1999/45/EZ kako je izmijenjena.

Primijetite da se ovo mjerilo također primjenjuje na poznate proizvode razgradnje kao što je formaldehid iz tvari koje otpuštaju formaldehide.

Gornji se zahtjev ne primjenjuje na tvari ili smjese čija se svojstva mijenjaju nakon obrade (npr. više nisu biološki dostupne ili im se mijenja kemijski sastav) zbog čega uočena opasnost prestaje postojati.

Konačni proizvod se ne smije označiti u skladu s gornjim oznakama upozorenja.

Odstupanja

Ovaj zahtjev se izričito ne primjenjuje na sljedeće tvari:

Površinski aktivne tvari < 20 % u konačnom proizvodu	H400: Vrlo otroavno za vodni okoliš	R 50
Biocidi u svrhu konzerviranja (*) (samo za tekućine s pH između 2 i 12 i najviše 0,10 % w/w aktivnog materijala)	H331: Otroavno ako se udiše H334: Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži H400: Vrlo otroavno za vodni okoliš	R23 R42 R43 R50
Enzimi (**)	H400: Vrlo otroavno za vodni okoliš H334: Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R50 R42 R43
Katalizatori izbjeljivanja (**)	H400: Vrlo otroavno za vodni okoliš	R50
NTA (nitriltriacetat) kao nečistoća u MGDA i GLDA (***)	H351: Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40

(*) Odstupanje se odnosi samo na mjerilo 4.(b). Biocidi su u skladu s mjerilom 4.(e).

(**) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.

(***) U koncentracijama manjim od 1,0 % sirovine pod uvjetom da je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu manja od 0,10 %.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dokazuje sukladnost s ovim mjerilom dostavljanjem izjave o nerazvrstavanju svake dodane tvari u bilo koje razrede opasnosti povezane s oznakama upozorenja iz gornjeg popisa u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008, ako se to može utvrditi na osnovi informacija koje ispunjavaju zahtjeve iz Priloga VII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. Ovoj se izjavi prilažu sažete informacije o relevantnim svojstvima povezanim s oznakama upozorenja iz gornjeg popisa na razini detalja iz odjeljaka 10., 11. i 12. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 (Vodič za sastavljanje sigurnosno-tehničkih listova).

Informacije o intrinzičnim svojstvima tvari mogu se dobiti i na druge načine osim ispitivanja, primjerice korištenjem alternativnih metoda kao što su *in vitro* metode, modeli kvantitativnog odnosa strukture i djelovanja ili korištenjem grupiranja ili analogijskog pristupa u skladu s Prilogom XI. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. Izrazito se potiče razmjena relevantnih podataka.

Priložene informacije odnose se na oblike ili agregatna stanja tvari ili smjese kako su korištene u konačnom proizvodu.

Za tvari iz priloga IV. i V. Uredbi REACH koje su izuzete od obveze registracije u skladu s člankom 2. stavkom 7. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (Uredba REACH), izjava o tome je dovoljna za ispunjavanje gornjih zahtjeva.

(c) Tvari s popisa u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006

Nisu moguća odstupanja od isključenja iz članka 6. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 u pogledu tvari koje su identificirane kao tvari vrlo visokog rizika i uključene u popis koji je predviđen člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006, a koje su prisutne u smjesama u koncentracijama > 0,010 %.

Procjena i provjera: popis tvari koje su identificirane kao tvari vrlo visokog rizika i uključene u popis tvari predloženih za uvrštenje u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 dostupan je na sljedećoj adresi: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Na popis se upućuje na datum podnošenja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja točnu formulaciju proizvoda. Podnositelj zahtjeva također dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s povezanom dokumentacijom, kao što su izjave o sukladnosti potpisane od dobavljača materijala i kopije relevantnih sigurnosno-tehničkih listova za tvari ili smjese.

(d) Ograničene određene dodane tvari – mirisi

Proizvod ne smije sadržavati mirise koji sadržavaju nitromošuse ili policiklične mošuse

Sve dodane tvari koji se proizvodu dodaju kao mirisi moraju biti izrađene i/ili se njima mora rukovati u skladu s kodeksom prakse Međunarodnog udruženja za mirise (IFRA). Kodeks je dostupan na internetskoj stranici IFRA-e: <http://www.ifraorg.org>. Proizvođač se pridržava preporuka standarda IFRA-e u vezi zabrane, ograničene uporabe i određenih mjerila čistoće.

Mirisne tvari na koje se primjenjuje zahtjev davanja izjave o sukladnosti predviđen Uredbom (EZ) br. 648/2004 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ o deterdžentima (Prilog VII.), a koje već nisu isključene u skladu s mjerilom 4.(b) ne smiju biti prisutne u količinama $\geq 0,010$ % (≥ 100 ppm) po pojedinoj tvari u konačnom proizvodu.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti u kojoj navodi količinu mirisa u proizvodu. Podnositelj zahtjeva također dostavlja izjavu proizvođača mirisa u kojoj se navodi sadržaj svake tvari u mirisu koja je uključena u dio I. Priloga III. Direktivi 76/768/EEZ⁽²⁾.

(e) Biocidi

- i. Proizvod smije sadržavati samo biocide u svrhu konzerviranja proizvoda i to u dozi koja odgovara isključivo toj namjeni. To se ne odnosi na površinski aktivne tvari koje također mogu imati biocidna svojstva.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja kopije sigurnosno-tehničkih listova za sve dodane biocide, zajedno s podacima o njihovoj točnoj koncentraciji u proizvodu. Proizvođač ili dobavljač biocida dostavlja podatke o dozama koje su potrebne za konzerviranje proizvoda.

- ii. Na ambalaži je zabranjeno navoditi tvrdnje ili davati naznake, ili na bilo koji drugi način poručivati da proizvod ima antimikrobno ili dezinfekcijsko djelovanje.

⁽¹⁾ SL L 104, 8.4.2004., str. 1.

⁽²⁾ SL L 262, 27.9.1976., str. 169.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja tekstove i prijelome koji se koriste na svakoj vrsti ambalaže i/ili uzorak svake različite vrste ambalaže.

- iii. Proizvod može sadržavati biocide koji nisu bioakumulirajući. Smatra se da biocid nije bioakumulirajući ako je BCF < 100 ili logKow < 3,0. Ako su dostupne vrijednosti BCF i logKow, koristi se najviša izmjerena vrijednost BCF.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja kopije sigurnosno-tehničkih listova za sve dodane biocide, zajedno s informacijama o njihovim vrijednostima BCF i/ili logKow.

- (f) Enzimi

Enzimi moraju biti u tekućem stanju ili u obliku granulata bez praha. Enzimi ne smiju sadržavati ostatke mikroorganizama iz proizvodnje.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja kopije sigurnosno-tehničkih listova za sve dodane enzime, zajedno s dokumentacijom kojom se dokazuje da enzim ne sadrži ostatke mikroorganizama.

Mjerilo 5. – Zahtjevi u pogledu ambalaže

- (a) Omjer mase i učinkovitosti (WUR)

Omjer mase i učinkovitosti (WUR) proizvoda ne smije prekoračiti sljedeće vrijednosti:

Vrsta proizvoda/tvrdoća vode	WUR (g/kg rublja)		
	Meka voda	Srednje tvrda voda	Tvrda voda
Prašci	1,5	2,0	2,5
Tekućine	2,0	2,5	3,0

WUR se izračunava samo za primarnu ambalažu, pri čemu se vrši izračun za svaki proizvod u višekomponentnom sustavu (uključujući poklopce, čepove i ručne pumpice/raspršivača) pomoću sljedeće formule:

$$WUR = \sum [(W_i + U_i)/(D_i * r_i)]$$

gdje je:

W_i = masa (u gramima) sastavnog dijela ambalaže (i) uključujući etiketu, ako postoji.

U_i = masa (u gramima) nerecikiranog (nerabljenog) materijala u sastavnom dijelu ambalaže (i) Ako je udio recikliranog materijala u sastavnom dijelu ambalaže 0 %, tada je $U_i = W_i$.

D_i = broj funkcionalnih jedinica sadržanih u sastavnom dijelu ambalaže. Funkcionalna jedinica = doza u g/kg rublja. Primijetite da se u izračunu WUR-a mora upotrijebiti najviša preporučena doza za svaki stupanj tvrdoće vode.

r_i = broj recikliranja, tj. broj korištenja sastavnog dijela ambalaže (i) za istu namjenu kroz sustav povrata ambalaže ili ponovnog punjenja. $r = 1$, ako se ambalaža ne koristi ponovno za istu namjenu. Ako se ambalaža koristi ponovno, r je postavljen na 1 osim ako podnositelj zahtjeva ne dokaže veći broj.

Izuzetia

Iz ovog je zahtjeva izuzeta plastična/papirna/kartonska ambalaža koja sadrži više od 80 % recikliranog materijala ili više od 80 % plastike iz obnovljivog izvora.

Ambalaža se smatra recikliranom ako su sirovine korištene za proizvodnju ambalaže prikupljene od proizvođača ambalaže u fazi distribucije ili potrošača. Kada su sirovine industrijski otpad iz procesa proizvodnje proizvođača materijala, onda se materijal ne smatra recikliranim.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izračun WUR-a za svaki proizvod. Tablica za taj izračun dostupna je na internetskoj stranici znaka za okoliš EU-a. Podnositelj zahtjeva dostavlja ispunjenu i potpisanu izjavu o sadržaju recikliranog materijala ili materijala iz obnovljivog izvora u ambalaži. Za odobrenje ambalaže za ponovno punjenje, podnositelj zahtjeva i/ili trgovac na malo dokazuje da ponovna punjenja jesu/će biti dostupna na tržištu za kupnju.

- (b) Plastična ambalaža

U plastičnoj se ambalaži smiju koristiti samo oni ftalati koji su u trenutku podnošenja zahtjeva ocijenjeni u pogledu rizika i nisu razvrstani u skladu s mjerilom 4.(b) (i njegovim kombinacijama).

Kako bi se omogućila identifikacija različitih dijelova ambalaže za recikliranje, plastični dijelovi primarne ambalaže moraju biti označeni u skladu s dijelom 2. norme DIN 61 20 ili drugom istovrijednom normom. Poklopci i pumpice su izuzete od ovog zahtjeva.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja ispunjenu i potpisanu izjavu o sukladnosti.

Mjerilo 6. – Učinkovitost pranja (prikladnost za predviđenu namjenu)

Proizvođač/podnositelj zahtjeva mora dokazati primarne učinke pranja deterdženta, kao što je sposobnost uklanjanja nečistoća ili mrlja pomoću umjetno uprljane ispitne odjeće koja se u postupku pere.

Ispitivanje može izvesti vanjski ili unutarnji laboratorij koji ispunjava zahtjeve iz točke (a) Dodatka II. Ispitivanje se mora provesti s preporučenom dozom pri odgovarajućoj tvrdoći vode i stupnju uprljanosti na najnižoj preporučenoj temperaturi pranja. Mjerenja je potrebno provesti na neopranoj i opranoj ispitnoj odjeći. Ocjenu rezultata ispitivanja provodi laboratorij i ona je jasno označena na izvješću.

Mjerenja sekundarnih učinaka poput učinka izbjeljivanja, faktora izbjeljivanja/oštećenja, sadržaja pepela, blijedenja boja i povećanja fluidnosti mogu se primjerice provesti s ispitnom odjećom za višekratno pranje i analizirati u skladu s normom ISO 4312.

Primjeri onog što se može koristiti kao ispitna odjeća za pranje uključuju:

- WFK-PCMS-55 za postupke industrijskog pranja, koja se sastoji od 13 različitih malih uprljanih mjesta (WFK-Cleaning Technology Research Institute, Njemačka)
- EMPA 102, koja se sastoji od 15 različitih svježih mrlja (EMPA-Testmaterials, Švicarska)
- odjeća za pranje DTI-ja (Danish Technology Institute) za industrijske postupke pranja ili istovrijedne postupke

Kao alternativa gore navedenom laboratorijskom ispitivanju može se za dokazivanje učinkovitosti upotrijebiti korisničko ispitivanje. Korisničko ispitivanje mora u tom slučaju ispunjavati zahtjeve iz točke (b) Dodatka II.

Na laboratorijsko kao i na korisničko ispitivanje primjenjuje se sljedeće:

Ispitni proizvod mora se ispitati u odnosu na referentni proizvod. Referentni proizvod može biti dobro ustanovljeni proizvod na tržištu ili – u slučaju korisničkog ispitivanja – proizvod kojeg korisnik obično koristi. Ispitni proizvod mora pokazati učinkovitost koja je jednaka ili bolja od referentnog proizvoda.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju koje potvrđuje da proizvod ispunjava minimalne zahtjeve utvrđene u odabranom ispitivanju; također vidjeti točku (a) odnosno točku (b) Dodatka II.

Mjerilo 7. – Automatski sustavi doziranja

Višekomponentni sustavi se nude klijentu zajedno s automatskim i kontroliranim sustavom doziranja.

Kako bi se osiguralo pravilno doziranje u automatskim sustavima doziranja, proizvođači/dobavljači moraju predvidjeti redovne posjete klijentima. Te posjete klijentima izvode se u svim prostorima najmanje jednom godišnje u razdoblju licencije te moraju uključivati minimalno kalibraciju opreme za doziranje. Posjete klijentima također može izvoditi treća strana.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja pisani opis odgovornosti za posjete klijentima te opis učestalosti i sadržaja tih posjeta.

Mjerilo 8. – Upute korisnicima – informacije na znaku za okoliš EU-a

(a) Informacije na ambalaži/informacijskom listu proizvoda

Na ambalaži i/ili informacijskom listu proizvoda moraju biti navedene sljedeće (ili istovrijedne) preporuke za pranje. Preporuke za pranje moraju sadržavati primjere razvrstavanja stupnja uprljanosti tekstilnih proizvoda i moraju uključivati sljedeći tekst:

- Prati na najnižoj preporučenoj temperaturi
- Uvijek prati s najvećim mogućim punjenjem stroja kojeg dopuštaju tekstilni proizvodi
- Dozirati u skladu s uputama za doziranje i koristiti dozu u skladu s tvrdoćom vode i stupnjem uprljanosti
- Korištenje ovog proizvoda sa znakom za okoliš EU-a u skladu s uputama za doziranje doprinosi smanjenju zagađenja vode, nastanka otpada i potrošnje energije.

(b) Tvrdnje na ambalaži

Tvrdnje na ambalaži se općenito dokazuju ispitivanjem učinkovitosti (npr. tvrdnje o učinkovitosti na niskim temperaturama, tvrdnje o uklanjanju određenih vrsta mrlja, tvrdnje o koristima za određene vrste ili boje tekstilnih proizvoda ili druge tvrdnje o posebnim svojstvima/koristima proizvoda).

- Na primjer, ako se za proizvod tvrdi da je učinkovit na temperaturi od 20 °C, ispitivanje učinkovitosti mora se provesti na temperaturi ≤ 20 °C (i na odgovarajući način za druge tvrdnje o temperaturi ispod 40 °C).
- Na primjer, ako se za proizvod tvrdi da je učinkovit za određene vrste mrlja, to se mora dokazati ispitivanjem učinkovitosti.

(c) Informacije na znaku za okoliš EU-a

Logotip mora biti vidljiv i čitljiv. Korištenje logotipa znaka za okoliš EU-a zaštićeno je primarnim zakonodavstvom EU-a. Broj registracije/dozvole za znak za okoliš EU-a mora biti naveden na proizvodu, pri čemu mora biti čitljiv i jasno vidljiv.

Po želji se može postaviti znak s tekstualnim okvirom koji sadržava sljedeći tekst:

- Smanjeno štetno djelovanje na vodne ekosustave
- Ograničena količina opasnih tvari
- Ispitana učinkovitost.

Smjernice za moguće korištenje znaka s tekstualnim okvirom dostupne su u „Smjernicama za korištenje logotipa znaka za okoliš Europske unije” na adresi: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak etikete proizvoda i/ili informacijskog lista proizvoda, uz izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom. Tvrdnje o proizvodu se dokazuju odgovarajućim izvješćima o ispitivanju.

Dodatak I.

Baza podataka o sastojcima deterdženata (popis DID)

Popis DID (dio A) je popis koji sadrži informacije o toksičnosti za vodni okoliš i biorazgradivosti dodanih tvari koje se u najčešće koriste u formulacijama deterdženata. Popis sadrži informacije o toksičnosti za vodni okoliš i biorazgradivosti niza tvari koje se koriste u proizvodima za pranje i čišćenje. Popis nije sveobuhvatan, ali se u dijelu B popisa DID navode smjernice za utvrđivanje odgovarajućih parametara za tvari koje nisu na popisu DID (npr. faktora toksičnosti (TF) i faktora razgradnje (DF), koji se koriste za izračun kritičnog dilucijskog volumena). Popis predstavlja generički izvor informacija i prisutnost tvari na popisu DID ne znači da je ona automatski odobrena za uporabu u proizvodima sa znakom za okoliš EU-a. Popis DID (dio A i B) dostupan je na internetskoj stranici znaka za okoliš EU-a.

Za tvari za koje nisu dostupni podaci o toksičnosti za vodni okoliš i biorazgradivosti, faktor toksičnosti i faktor razgradnje mogu se procijeniti strukturnim analogijama sa sličnim tvarima. Takve strukturne analogije odobrava nadležno tijelo koje dodjeljuje znak za okoliš EU-a. Također se može primijeniti pristup najgoreg scenarija koristeći sljedeće parametre:

Pristup najgoreg scenarija:

Dodana tvar	Akutna toksičnost			Kronična toksičnost			Razgradnja		
	LC50/EC50	SF _(akutni)	TF _(akutni)	NOEC (*)	SF _(kronični) (*)	TF _(kronični)	DF	Aerobno	Anaerobno
„Naziv“	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Ako nema prihvatljivih podataka o akutnoj toksičnosti, ovi stupci ostaju prazni. U tom je slučaju TF(kronični) jednak TF(akutnom).

Dokazivanje lake biorazgradivosti

Za ispitivanje lake biorazgradivosti koriste se sljedeće metode:

1. Do 1. prosinca 2010. i tijekom prijelaznog razdoblja od 1. prosinca 2010. do 1. prosinca 2015.:

Metode ispitivanja lake biorazgradivosti predviđene Direktivom 67/548/EEZ, posebno metode pobliže opisane u Prilogu V.C4 toj Direktivi, ili njima istovrijedne ispitne metode prema OECD 301 A-F, ili njima istovrijedne metode u skladu s ISO normama.

Za površinski aktivne tvari se ne primjenjuje načelo desetodnevno okna. Razina prolaznosti iznosi 70 % za ispitivanja iz Uredbe (EZ) br. 440/2008, metode C.4-A Priloga C.4-B (i istovrijedna ispitivanja prema OECD 301 A i E, te istovrijedna ispitivanja u skladu s ISO normama), odnosno 60 % za metode C.4-C, D, E i F (i istovrijedna ispitivanja prema OECD B, C, D i F, te istovrijedna ispitivanja u skladu s ISO normama).

2. Nakon 1. prosinca 2010. i tijekom prijelaznog razdoblja od 1. prosinca 2010. do 1. prosinca 2015.:

Metode ispitivanja predviđene Uredbom (EZ) br. 1272/2008.

Dokazivanje anaerobne biorazgradivosti

Referentni testovi za anaerobnu biorazgradivost su EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili neka druga istovrijedna ispitna metoda kod koje se zahtijeva konačna biorazgradivost od najmanje 60 % u anaerobnim uvjetima. Ispitne metode kod kojih se simuliraju uvjeti u relevantnoj anaerobnoj sredini također se mogu koristiti za dokazivanje da je u anaerobnim uvjetima postignuta konačna razgradivost od 60 %.

Ekstrapolacija za tvari koje nisu navedene u popisu DID

Kako bi se osigurala potrebna dokumentacija o anaerobnoj biorazgradivosti dodanih tvari koje nisu navedene u popisu DID, može se primijeniti sljedeći pristup:

1. Primjena prihvatljive ekstrapolacije. Za ekstrapolaciju anaerobne razgradivosti strukturno srodnih površinski aktivnih tvari koriste se rezultati dobiveni ispitivanjem jedne sirovine. Ako je anaerobna biorazgradivost potvrđena za neku površinski aktivnu tvar (ili grupu homologa) u skladu s popisom DID, može se pretpostaviti da je slična vrsta površinski aktivne tvari također anaerobno biorazgradiva (na primjer, C12-15 A 1-3 EO sulfat (DID br. 8) je anaerobno biorazgradiv, pa se slična anaerobna biorazgradivost također može pretpostaviti i za C12-15 A 6 EO sulfat). Ako je anaerobna biorazgradivost neke površinski aktivne tvari potvrđena pomoću odgovarajuće ispitne metode, može se pretpostaviti da je slična vrsta površinski aktivne tvari također anaerobno biorazgradiva (na primjer, podaci iz literature koji potvrđuju anaerobnu biorazgradivost površinski aktivnih tvari koji pripadaju grupi alkilester soli amonijaka mogu se upotrijebiti kao dokazi za sličnu anaerobnu biorazgradivost drugih kvartarnih soli amonijaka koje sadrže esterne veze u alkilnom(-im) lancu(-ima)).

2. Izvođenje testa provjere anaerobne razgradivosti. Ako je potrebno novo ispitivanje, izvodi se test provjere koristeći EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili neku drugu istovrijednu metodu;
 3. Ispitivanje razgradnje kod male doze. Ako je potrebno novo ispitivanje, i u slučaju pokusnih problema u testu provjere (na primjer, inhibicija zbog toksičnosti tvari koja se testira), ponavlja se ispitivanje koristeći malu dozu površinski aktivne tvari i prati se razgradnja mjerenjem ^{14}C ili kemijskim analizama. Ispitivanje kod malih doza može se obavljati pomoću OECD 308 (kolovoz 2000.) ili neke druge istovrijedne metode.
-

Dodatak II.

(a) Laboratorijsko ispitivanje

Analitički laboratorij mora ispunjavati opće zahtjeve u skladu s normom EN ISO 17025 ili mora biti službeno odobren kao analitički laboratorij usklađen s dobrom laboratorijskom praksom.

Analitički laboratorij/mjerne metode podnositelja zahtjeva mogu biti odobrene za provedbu analiza ili mjerenja ako:

- nadležna tijela prate postupke uzorkovanja i analize, ili
- proizvođač ima sustav kvalitete koji uključuje ispitivanje i analize i koji je certificiran u skladu s normom ISO 9001, ili
- proizvođač može dokazati da postoji sukladnost između prvog ispitivanja koje je izvedeno kao paralelno ispitivanje između nepristrane ispitne ustanove i vlastitog laboratorija proizvođača te da je proizvođač uzima uzorke u skladu s propisanim planom uzorkovanja.

Ispitni laboratorij proizvođača može se odobriti za provedbu ispitivanja u svrhu dokazivanja učinkovitosti ako su ispunjeni sljedeći dodatni zahtjevi:

- organizacije koje dodjeljuju znak za okoliš EU-a moraju moći pratiti provedbu ispitivanja
- organizacija koja dodjeljuje znak za okoliš EU-a mora imati pristup svim podacima o proizvodu
- uzorci se moraju dostaviti ispitnom laboratoriju u anonimnom obliku
- provedba ispitivanja učinkovitosti mora biti opisana u sustavu kontrole kvalitete.

(b) Korisničko ispitivanje

1. Odgovori moraju biti dobiveni od najmanje pet ispitnih centara koji predstavljaju izbor kupaca.
 2. Postupak i doze moraju biti sukladni preporukama proizvođača.
 3. Razdoblje ispitivanja mora trajati najmanje četiri tjedna.
 4. Svaki ispitni centar mora ocijeniti uporabivost proizvoda ili višekomponentnog sustava, i njegovo odgovarajuće doziranje, kompresiju, ispiranje i topljivost.
 5. Svaki ispitni centar mora ocijeniti učinkovitost proizvoda ili višekomponentnog sustava odgovaranjem na pitanja u vezi sa sljedećim aspektima (ili na slično postavljena pitanja):
 - (a) sposobnost da opere malo, srednje ili vrlo uprljane artikle za pranje;
 - (b) ocjena primarnih učinaka pranja poput uklanjanja nečistoća, sposobnosti uklanjanja mrlja i učinka izbjeljivanja;
 - (c) ocjena sekundarnih učinaka pranja poput tamnjenja bijelog rublja, blijedenja boja i nastanka mrlja na rublju u boji;
 - (d) ocjena učinka sredstva za ispiranje na sušenje, glačanje ili strojno valjanje artikala za pranje;
 - (e) koliko je ispitni subjekt zadovoljan s organizacijom posjeta klijentima.
 6. Odgovor mora biti ocijenjen na ljestvici koja ima najmanje tri stupnja, na primjer „nedovoljno učinkovit“, „dovoljno učinkovit“ ili „vrlo učinkovit“. U pogledu toga koliko je ispitni centar zadovoljan s organizacijom posjeta klijentima, kategorije odgovora moraju biti „nezadovoljan“, „zadovoljan“ i „vrlo zadovoljan“.
 7. Najmanje pet ispitnih centara mora dostaviti odgovore. Najmanje 80 % centara mora ocijeniti proizvod kao dovoljno učinkovit ili vrlo učinkovit po svim točkama (vidjeti točku 4.) te biti zadovoljno ili vrlo zadovoljno s organizacijom posjeta klijentima.
 8. Svi sirovi podaci iz ispitivanja moraju biti navedeni.
 9. Ispitni postupak mora biti detaljno opisan.
-